

כייה בסיון תשעייא June 27, 2011 10665

לכבוד

Rabbi Jason Weiner Jason.Weiner@cshs.org

להלן תשובה לשאלתך:

"interfaith chapel"

תשובה:

מלשון השאלה נראה שאכן מדובר בבית כנסת, אלא שמתאפשרת התפילה לבני דתות אחרות. בעצם הדבר שגויים יבואו ויתפללו לקבייה בבית הכנסת אין שום איסור, ומקרא מלא הוא: ייביתי בית תפלה יקרא לכל העמיםיי¹. אמנם, מגונה הדבר שבית כנסת ישמש לתפילה של דתות אחרות. אף על פי כן, נראה שאין משום כך לאסור ליהודים להתפלל בבית כנסת זה מהטעמים הבאים:

1. לדעת רבים מן הראשונים נצרות אינה נחשבת לעבודה זרה². ואף שפוסקים רבים קבעו שעדיין אסור להיכנס לכנסייה ^{c} , כיוון שמקום זה ביסודו הוא בית כנסת, הטעמים לאיסור אינם שייכים במקרה זה ^{c} .

2. כיוון שהמקום ביסודו הוא בית כנסת, יש לומר שייהם באים בגבולנויי⁵, ואינם יכולים לאסור בית כנסת שלנו ₪

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

/ע.ל./

הרב משה ארנרייך הרב יוסף כרמל ראשי הכולל

<u>חברי הועדה המייעצת:</u> הרב זלמן נחמיה גולדברג הרב נחום אליעזר רבינוביץ הרב ישראל רוזן

 $^{^{1}}$ ישעיהו נו, ז.

מכיוון שגויים לא נצטוו על השיתוף – ראה שו״ת במראה הבזק חלק א סימן נט הדעות השונות בעניין זה. יש להוסיף לכך שלדעת הרב נחום אליעזר רבינוביץ שליט״א רוב הנוצרים כיום מאמינים בא-ל אחד.

[?] מכיוון שאף אם הגויים לא נצטוו על השיתוף, מכל מקום ישראל נצטוו על השיתוף, ולכן עבור ישראל נצרות היא עבודה זרה, וממילא אסור לישראל להיכנס לכנסייה כפי שאסור לו להיכנס לבית עבודה זרה.

 $[\]pm$ איסור הכניסה לבית עבודה זרה מקורו מהמשנה בעבודה זרה פרק א משנה ד ^{4}

עיר שיש בה עייז – חוצה לה – מותר. מהו לילך לשם? בזמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום – אסור. והרמביים בפירוש המשניות למד מכאן איסור כמעט להביט, וזה לשונו:

ייולפיכך יש לדעת שכל עיר מערי האומה הנוצרית שיש להם בה במה, רצוני לומר בית תפילתם, אשר הוא בית עבודה זרה בלא ספק, הרי זו העיר אין מותר לעבור בה בכוונה, וכל שכן לדור בה. אבל הי מסרנו בידיהם עד שנדור בעריהם בעל כרחנו, לקיים ייעודו הרע ייועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עץ ואבןיי. ואם זה הוא דין העיר, קל וחומר לדין בית עבודה זרה עצמו, שכמעט אסור להביט בו, וכל שכן לקרב אליו, וכל שכן להיכנס אליו.יי

בראשונים מצאנו שני טעׄמים לאיסור הכניסה לבית עבודה זרה. הראשון הוא מפני החשד שנכנס לעבוד עבודה זרה (כך משמע מרשייי והרשבייא עבודה זרה יא עייב). הטעם השני הוא שמא יימשך אחר עבודה זרה (כך משמע בתוספות עבודה זרה יז עייב). כיוון שמקום זה הוא בית כנסת, נראה שאין חשד שנכנס לעבוד עבודה זרה וכן אין חשש שיימשך אחר עבודה זרה.

[.] על פי המשנה בעבודה זרה (ג, ד): "יאני לא באתי בגבולה היא באתה בגבולי".

⁶ וכן כתב בשויית יביע אומר (י, טז) לעניין מערת המכפלה, שהישמעאלים באו בגבולנו.

The Interfaith Chapel

Rabbi Dr. Jason Weiner ~ Cedars-Sinai Medical Center

Is a Synagogue Defiled by Multi-Faith Use?

Talmud Bavli, Avodah Zarah 44b

Proclos the son of Philosophos inquired of Rabban Gamliel is Acco while he was bathing in the bathhouse of Aphrodite, saying to him: It is written in your Torah, "Nothing of the banned property shall adhere to your hand." Why, then, do you bathe in the bathhouse of Aphrodite? Rabban Gamliel said: We may not answer in a bathhouse. And when he left, he explained: I did not come into her domain; she came into my domain. We do not say the bathhouse became an adornment for Aphrodite; rather, we say Aphrodite becomes an adornment for the bathhouse.

Rashi, Avodah Zarah 44b

The bathhouse existed before the statue was placed there, and it was constructed for the public's use. Hence, the idol cannot come and steal from the public by causing the bathhouse to become forbidden.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף מד עמוד ב

מתניי. שאל פרוקלוס בן פלוספוס את רייג
בעכו, שהיה רוחץ במרחץ של אפרודיטי, אמר
ליה, כתוב בתורתכם: +דברים יג+ לא ידבק
בידך מאומה מן החרם, מפני מה אתה רוחץ
במרחץ של אפרודיטי! אמר לו: אין משיבין
במרחץ. וכשיצא, אמר לו: אני לא באתי בגבולה, היא באה בגבולי, אין אומרים: נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי, אלא אומר: נעשה אפרודיטי נוי למרחץ.

רש"י מסכת עבודה זרה דף מד עמוד ב

היא באה בגבולי - שהמרחץ קודם לה והמרחץ נעשה לכל הבא למרחץ ולא כל הימנה שתהא גוזלת את הרבים.

שו"ת יביע אומר חלק ח - אורח חיים סימן טז ד"ה ה) אולם

ראיתי להגאון מהראייי בלקט יושר (חיו״ד עמוד יב) שכ׳, אודות בהכ״נ אשר לקחו בזרוע המושל העכו״ם, ועשאו בית כנסיה לעבודה זרה, ואחר שמת, בא בנו המושל תחתיו וביקש להחזיר הבית ליהודים לעשותו בהכ״נ כבתחלה, ולכאורה נ״ל שמותר, וראיה גדולה יש לי ממקרא מפורש, שמנשה מלך יהודה העמיד צלם בהיכל, והכניס פסל בבית המקדש, ועבדו שם ע״ז לרוב, ואעפ״כ כשמלך יאשיהו בן בנו ביער ושרף כל הע״ז בהיכל, והכנית והחזירו לקדושתו, והמשיכו בו עבודת ה׳ כבתחילה, ומוכח שהבית שהכניסו ע״ז לתוכו, ועבדו בו עי׳ז, אינו מתחלל חילול עולם שלא יוכל להתקדש שנית לעבודת השי״ת, וה״ה לנ״ד.

Philosophical Objection

"Community, Covenant and Commitment" by Rabbi Joseph B. Soloveitchik, 8-10

"I strongly object to the use of an interfaith chapel. The Halakhah is unequivocally opposed to it and this prohibition is even more strict than that concerning human images. I understand, of course, what this statement implies in terms of public relations. However, I cannot help but be frank and outspoken about it. The idea of a common house of prayer is absolutely irreconcilable with the Judaic philosophy of worship. This attitude stems neither from intolerance or narrow-mindedness, nor from a feeling of superiority or dogmatic charism, but from a deep philosophical insight into the essence of worship. We identify ourselves with our Gentile neighbors in all matters of collective endeavor – social, political and cultural activities. There should be no retreat on the part of the Jew from the full participation in all phases of national life and we are committed to all American institutions. However, the worship of God is not a social or collective gesture but is a genuinely individual, most personal, intimate and tender relationship which cannot be shared with anyone else. That is why the use of a common chapel is objectionable from the Jewish viewpoint that insists upon the uniqueness and individuality of the form of service and the place in which we worship. Moreover, the Halakhah operates with the concept of the holiness of the synagogue. The main characteristics of holiness are: uniqueness, separateness, a state of being consecrated to, determined by, and directed upon a single goal – a specific mode of worship. The holiness of the synagogue, like the sanctity of the home, finds expression in our respect for its privacy and exclusiveness. To be dedicated to a plurality of cultic modes is a pure paradox. This paradox becomes more striking when we consider the discrepancy between the Jewish service and the Christian form of worship. The Christian Orthodox church sees in the act of worship a sacramental mysterious performance, which is fraught with otherworldliness and beatitude, and is rooted in the miracle of transubstantiation. The whole organization of the service and the arrangement of its surroundings, like the passive role of the audience, the soft music of the organ, the stained glass window and the Gothic style of the architecture, serve one purpose, namely the intensification of a feeling of super-naturalness, strangeness and metarationality. In contrast to this, the Jewish service is distinguished by its simplicity. It asserts itself in a dialogue between God and man on the level of this-worldliness and concreteness. It is conducted in an atmosphere of rationality, familiarity, and naturalness. Hence, I am unable to comprehend how it is possible to dedicate a chapel to two mutually exclusive ways of worship and how one could reconcile the Jewish service with alien architectural surroundings which symbolize the *mysterium magnum* of the Eucharist rite.

The halakhic law, like any other sound religious norm, insists upon worship keeping up with the original themes and motifs which reflect the living transcendental consciousness of the respective religious community. Standardization and communization of man's relationship to God, the most subjective, intimate and primordial experience is as absurd as a similar attempt to standardize and communize human love, passion and romance would probe to be. The shibboleth of the religious act is its singularity.

I am firmly convinced that it is our privilege and duty, as Jews and Americans, to oppose the Christianization of the synagogue either in its architectural form or in the mode of worship, as it would be the privilege and duty of a Good Christian to object to a Judaization of the church.

The psychological consequences of such a decisive step as the use of an interfaith chapel might easily prove disastrous. The students of today are the future leaders of tomorrow, and after having attended services for four consecutive years in an interfaith chapel, in an atmosphere that expresses more the spirit of the church than that of a synagogue, they may later be inclined to introduce a church-synagogue center in their communities. Taking into consideration the specific mentality of American Jews with their almost neurotic fear of anti-Semitism, such an institution may have a strong appeal to them. We must not do anything which could promote such a drift toward complete extinction of the boundary line between church and synagogue. I wish to express my high regard and esteem for your courageous stand on this matter which behooves a worthy son of my late, illustrious friend, Rabbi Joseph Konvitz. I am certain that were he alive, he would give you a similar opinion.

Sincerely yours, Joseph Soloveitchik

The need for distance from Idol worship:

Talmud Bavli, Avodah Zarah 17a-b

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יז עמוד א

R Chanina and R Yonatan were traveling on the road and they reached these two diverging paths. One fork opened onto the door of a temple of idol worship, and one path opened onto the door of a brothel. One of the sages said to his colleague: Let us go on the path that opens onto the door of the temple of idol worship, for its inclination has been slaughtered. The other one said to him: Let us go instead onto the path that opens onto the door of the brothel, and we shall subdue our evil inclination for immortality and receive reward. When they reached the brothel area they saw harlots retreating before them. The Sage who had suggested the other path said: From where was this known to you? From the verse "She [Torah] will watch over you form lewdness; understanding will guard you."

רי תנינא ורי יונתן הוו קאזלי באורחא, מטו להנהו תרי שבילי, חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים, וחד פצי אפיתחא דבי זונות. אמר ליה חד לחבריה: ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכיס יצריה, א״ל אידך: ניזיל אפיתחא דבי זונות ונכפייה ליצרין, ונקבל אגרא. כי מטו התם חזינהו [לזונות], איתכנעו מקמייהו. א״ל: מנא לך הא! א״ל: +משלי ב+ מזימה תשמור עלך תבונה תנצרכה.

תוספות מסכת עבודה זרה דף יז עמוד ב

ניזיל אפיתחא דבי זונות - מכאן <u>יש ללמוד שדרך להרחיק מפתח עבודת כוכבים כל מה שיכול</u> משום דכתיב אל תקרב אל פתח ביתה ומוקמי לעיל בעבודת כוכבים שהרי היה רוצה ללכת יותר אפיתחא דבי זונות.

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן לא

בענין אם רשאין להתפלל במקום שקבוע לפריצות והוללות ערב סוכות תשי"ב.

מעייכ ידידי הרב הגאון המפורסם כשיית מוהרייר מנחם צבי אייכענשטיין שליטייא הגאבייד סטי לואיס ומחבר ספר הנכבד פרי יהושע שלום וברכה כל הימים.

...עכייפ חזינן דמה שעושין בהמקום מועיל למצות התפלה שכיון שהוא מקום דגרסי בו הוא עדיף להתפלל בו לכוייע, להרמביים רק לגבי מעלת רוב עם ולתוסי אף לגבי חיוב בעשרה. ואייכ מכלל הן אתה שומע לאו שבמקום שנעשים בו דברים מתועבים אינו מקום הרצוי לתפלה כלל כיון שהוא מקום שנאוי להקבייה והמקום לתפלה הא עדיף במקום שאהוב לו ביותר שהוא במקום דגרסי דאוהב הי שערים המצויינים בהלכה ביותר, וגם הוא טוב בביהכיינ שגייכ אהוב לו, ולכל הפחות בסתם בתי ישראל ומקומות בעלמא שאינם שנואים לו ותהיה השכינה עמהם עייי התפלה גופה, עיין בברכות דף וי, אבל במקום עשיית תועבות ששנאוי לו אינו מקום רצוי לתפלה כלל ואף עייי עשרה מתפללין לא תהיה שכינה עמהם. ולכן כיון שכל מעלת תפלה בצבור שהוא בעשרה לאיתא /ברכות/ בדף חי משום שהוא עת רצון ונשמעת התפלה שם ביותר כגירסת הריייף והראייש וכן הוא בטור (עיין במעדני יוייט) וברמביים רפייח מתפלה, אייכ במקום עשיית תועבות שאינו רצוי אף שתהיה התפלה בעשרה אין שם מעלת תפלת בצבור כלל, וממילא עדיף להתפלל ביחיד אף בביתו שאף שאינו מקום המקודש מיימ אינו מקום שנאוי ועייי תפלתו תתקדש לאותה שעה שתהיה השכינה שם ותשמע תפלתו, מלהתפלל במקום המתועב נשנאוי ועייי תפלתו תלא הוי רצון כלל.

...עכייפ גם להרמביים שהוא מטעם שאין הקבייה מואס בתפלתן של רבים כרי אחא ברייח ורי נתן הוא דוקא כשיש בהו המעלה גם לענין שתהיה השכינה עמהם כבדף וי /ברכות/, דכשאין השכינה עמהם אין שייך כלל שתהא תפלתם נשמעת ומקובלת, וגם משמע מדף וי שרק מצד שהשכינה עמהם נשמעת התפלה שאמר אבא בנימין אין תפלה של אדם נשמעת אלא בביהכיינ וסמיך לזה הא דרבין בייר אדא אייר יצחק מנין שהקבייה מצוי בביהכיינ ומנין לעשרה שמתפללין ששכינה עמהם, משמע שהוא הטעם על שנשמעת בביהכיינ משום שהשכינה שם כיון שמצוי שם להיות עשרה דקדמה ואתיא כדפיי כן בהגהות הגראיימ הורוויץ עיייש, ואייכ גם בעשרה שנשמעת הוא רק כששכינה עמהם. וכייש לגירסת ריית בתוסי עייז דף די דייה כיון אין תפלתו של אדם נשמעת אלא עם הצבור שקאי מה דסמיך ששכינה עמהם לטעם על שנשמעת וזה הוא לכוייע וחידש בכאן שמצד מה ששכינה שם לבד לא היה מובטח אלא בצירוף גם מחמת שאין מואס בתפלתן של רבים. ולכן במקום המתועב ושנאוי שאין השכינה עמהם אינו כלום מה שיתפללו שם בעשרה שלא יקובל ולא ישמע תפלתם ואייכ ליכא המעלה דבעשרה לכן עדיף להתפלל ביחידי אף בכל מקום אף שאינו מקודש אבל גם אינו שנאוי ולא להתפלל שם אף בעשרה אף להרמביים. ולתוסי הוא פשוט זה שהרי אף במקום מקודש כהיכא דגרסי עדיף מבעשרה מביהכיינ אף שגייכ הוא מקום מקודש וכייש שעדיף ביחידי אף בביתו מלהתפלל במקום מתועב ושנאוי אף בעשרה.

...ועיין בבאהייט /אוייח/ סיי קנייא סקייא בשם הראיימ דאפיי נעשה בביהכיינ עבירה שמצאו לשמש מתעולל עם נערה שמותר להתפלל שם וכל קדושת ביהכיינ עליו, ומזה ראיה גדולה למה שבארתי שבמקום מתועב ושנאוי כהא שנעשה לתועבות אסור להתפלל לכן היה שייך לידון אם יאסר ביהכיינ הקבוע לתפלה שכבר נתקדש במה שאחד עבר שם עבירה ועייז פסק דלא נתבטלה קדושתו ומותר להתפלל שם. והוא מטעמים הרבה חדא דאינו שלו ואין יכול לאסור דבר שאינו שלו, ועוד אף אם היה שלו לא היה נאסר בעבירה באקראי שלא הוקבע המקום לזה, ועוד כיון שכבר נתקדש אין אף ביד הבעלים כח לסלק הקדושה בשום דבר דהוי כאינו שלו לענין זה, ועוד עדיין הוא נשאר קבוע לתפלה ולקדושת ביהכיינ ובאופן זה לא נאסר אף בהועמד שם צורת ע"ז להמג"א /או"ח/ סימן קנ"ד ס"ק י"ז מטעם דהיא באה בגבולה עיי"ש. אבל עכ"פ חזינן מזה דבמקום הקבוע לתועבות אסור להתפלל שם. וא"כ יש להתפלל אף ביחידי ובביתו ולא להתפלל שם אף בעשרה כדכתבתי לעיל, וכ"ש כשיש ביהכ"נ בעיר שיכולין להתפלל בעשרה במקום קדוש וגם ברוב עם שאסור להתפלל שם.

...והנה כל זה הוא בעובדא שכתב כתר״ה שהמקום היה קבוע למעשה תועבות ועדין הוא קבוע לזה ורק ששכרו לימים אלו להתפלל שזה אסור כדלעיל, אבל לקנות מקום כזה ולקבעו מהיום והלאה לבית הכנסת מסתבר שמותר. והתוס׳ במגילה דף ו׳ שכתבו שקשה לומר שאותן מקומות מטונפות יכול ללמוד שם תורה, אף שכוונת הגמי הוא שיקבעו המקומות ללמוד תורה ברבים, הוא רק מחמת שמפרשים שהם בתי עייז שזה סברי שאסור למצוה אף אחר הבטול משום דמאיסי למצוה דלא כהראיימ שהביא המגייא /אוייח/ בסיי קנייד סייק יייז שמתיר ועיין בדגמייר שכתב שמהתוסי משמע שאסור אבל בבתים לשאר עבירות ותועבות שאין שייך בהם איסור הנאה לא נאסרו אף למצוה. אך הוא רק כשקנו אותו וקבעוהו לביהכיינ אבל כל זמן שלא נקבע לביהכיינ ועדיין שם המתועב עליו שבזה מסתבר שאין להתיר להתפלל שם דהא אפשר שגם הקונה יעשהו לדברים המתועבים המתועבים אף שאין האיסור בזה ברור. אבל בעובדא שכתב כתרייה שעדיין המקום קבוע לדברים המתועבים רק ששכרו להתפלל שם אסור בברור כדפסק כתרייה וכדהוכחתי לעיל.

Symbols of Other Religions in the Chapel:

Shulchan Aruch, OH 55:20

Once there are ten people in one place, then, if they say Kaddish or Kedushah, even someone who is not together with them there may respond. However, there are authorities who say that there must not be anything unclean or idolatrous intercepting between him and the minyan.

שולחן ערוך אורח חיים סימן נה סעיף כ

היו עשרה במקום אי ואומרים קדיש וקדושה, אפילו מי שאינו עמהם יכול לענות. ויייא שצריךשלא יהא מפסיק טינוף או עבודת כוכבים.

ט"ז על שולחן ערוך אורח חיים הלכות בית הכנסת סימן קנא סעיף יב

אבל בית שיחדו כוי. - נראה דכייש אם בשעה שבנה בהייכ בנה בית דירה למעלה ממנה דשרי דהא לא הוקדש כלל למעלה אבל תשמיש של בזיון מאוד נראה דבכל גווני אסור כגון עכויים או טינוף דהא בסיי נייה אמרינן כלל למעלה אבל תשמיש של בזיון מאוד נראה דבכל גווני אסור כגון עכויים או טינוף דהא בסיי נייה אמרינן דאלו מפסיקין לענין צירוף לענות אמן אעייג דאין מחיצה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים כייש כאן דדבר המאוס יפסיק את התפלה של ביהייכ לעלות למעלה לשמים עייכ אין לעשות כלל בהייכ אם יש למעלה ממנו דבר מאוס וכייכ בייי סימן קנייד בשם מהריייח במלכות תוגר יש להם בית דירה על בהייכ ובלבד שינהגו בנקיות בבתים של מעלה וערייס קנייד: אני בילדותי הייתי דר בקייק קראקא עם בייב בבית מדרשי שהיה למעלה מבהייכ ונענשתי הרבה במיתת בני ותליתי בזה:

Rema, Shulchan Aruch OH 94:9

When someone is proceeding on the road and is near a non-Jewish inn, then, if he is able to withdraw from the road to a spot where passing travelers will not disrupt his prayer, he should in fact withdraw there and not pray in a non-Jewish inn where he will not be disturbed by the members of the household. However, if he is unable to withdraw from the road to a spot where his prayer will not be disrupted, he should pray in the inn in some corner.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן צד סעיף ט

הגה: ומי שבא בדרך והוא סמוך למלון, אם יכול להסתלק מן הדרך במקום שלא יפסיקוהו עוברי דרכים, יסתלק שם ולא יתפלל במלון של עובדי כוכבים, שלא יבלבלוהו בני הבית; אבל אם אייא לו להסתלק מן הדרך במקום שלא יפסיקוהו, יתפלל במלון באיזה קרן זוית (תרומת הדשן סימן הי/ו).

Mishnah Berurah 94

משנה ברורה על שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימו צד סעיף ט

(29) In a non-Jewish inn. For such an inn will definitely have idols and other abominable articles in it and one should not introduce anything holy into it. We learn this from the fact that our teacher Moses, may he rest in peace, said that he would pray, "When I leave the city, etc." and did not wish to pray inside /the city of Egypt itself because it was full of idols.

(30) Where he will not be disturbed by the members of the household. This /phrase/ belongs at the end / of the gloss/, after the word "corner."

What is meant is that he should only be concerned to find a corner where they will not disturb him, but need not be concerned about the presence of idols, since we pray all our prayers in cities which are full of idols. However, if there are idols hanging there on the eastern wall of

במלון של עו"ג - שבודאי יש בו גילולים ותועבות ואין להכניס לשם דבר שבקדושה שהרי מרעייה אמר כצאתי את העיר וגוי <u>ולא רצה</u> להתפלל במצרים לפי שהיתה מלאה גילולים.

שלא יבלבלוהו בני הבית - צייל בסוף אחר תיבת קרן זוית ורייל שלא יחוש רק למצוא קרן זוית שלא יבלבלוהו אבל לא יחוש לגילולים שהרי כל תפלתינו בעיירות מלאות גילולים. ואם בכותל מזרחי שם תלוים גילולים אל יתפלל לאותו צד אלא the inn, he should not pray facing in that direction, but in another direction, although he will not be facing towards the east.

If one is unable to withdraw from the road and must pray there while he is going or sitting and he also knows that in the inn he will not find a corner where he will not be disturbed, it is preferable for him to pray on the road while sitting or going, since he will then be able to apply himself more to the prayer. Nevertheless, if he will be able to pray in a field, a courtyard or a garden when he reaches the inn this is preferable and he will then be able to satisfy both requirements, to pray standing and with application.

לצד אחר אעייפ שאינו מזרח. ואם אייא להסתלק מן הדרך וצריך להתפלל מהלך או מיושב וגם במלון יודע הוא שלא ימצא קרן זוית שלא יבלבלוהו מוטב להתפלל בדרך מיושב או מהלך כיון שאז יכול לכוין יותר ומיימ אם יכול להתפלל במלון בבקעה או בחצר או בגינה מוטב ויצא ידי שניהם ויתפלל במעומד ובכונה.